

Mot.nr. 1/1970-71.

LAGUTSKOTTETS betänkande nr 37/
1970-71 med anledning av landstings-
man Alarik Häggblom m.fl:s hemställnings-
motion att landstinget måtte hos land-
skapsstyrelsen hemställa om utredning
av behovet av ändringar i självstyrelse-
lagen samt att landskapsstyrelsen där-
på inkommer med förslag till vidare
åtgärder.

Med anledning av ovannämnda hemställningsmotion, varöver Lands-
tinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet värdsamt an-
föra följande:

Även om tillkomsten av gällande självstyrelselag efter ett om-
fattande beredningsarbete medförde klarhet på många tidigare
oklara punkter och förbättringar speciellt beträffande den
skattefinansiella utjämningen, har sedan början av år 1952 många
oklara bestämmelser kunnat påvisas. Beträffande lagstiftnings-
behörigheten kan konstateras att i synnerhet nytillkomna lagstift-
ningsområden och utvecklingen överhuvud inom lagstiftningen med-
fört att ovisshet råder om gränserna för landskapets lagstift-
ningsbehörighet i vissa fall.

Den skattefinansiella utjämningen har genom praxis utvecklats
långt utöver vad självstyrelselagens stadganden anger. Det synes
utskottet vara skäl att komplettera stadgandena för att i lag
fastslå de principer, som numera tillämpas. Detta gäller också de
extraordinarie anslagen och gränsdragningen mellan ordinarie och
extraordinarie utgifter.

Detaljer i självstyrelselagen, som fordrat översyn, är bestäm-
melserna om besvär över landskapsstyrelsens beslut och stadgandena
om inlösen av fastighet. De aktuella reformerna inom självstyr-
relsens konstitution kan också utvecklas i en riktning som påfordrar
ändring av självstyrelselagen för att en ändamålsenliga organi-
sation av självstyrelsemyndigheterna skall kunna förverkligas.

Vissa detaljundersökningar har redan påbörjats för att till-
rättalägga konstaterade missförhållanden. Landskapsstyrelsen har
tillsatt en kommitté för att undersöka lösningsrättsinstitutet
och en sammansättning av Högsta domstolens utlåtanden om landskaps-
lagar, som fått förfalla, är under arbete. Också andra undersök-
ningar borde verkställas på olika områden för att klarlägga detalj-
frågor. Enligt utskottets mening borde enligt motionärernas förslag

tillsättas en kommitté för att koordinera de olika undersökningarna och för att i sinom tid sammanfatta arbetet till ett program, som kunde föreläggas en blandad kommitté med representanter för staten och landskapet.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå,

att Landstinget måtte hos landskapsstyrelsen hemställa om en utredning av behovet av ändringar i självstyrelselagen.

Mariehamn, den 16 april 1971.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman

Rolf Sundman

Närvarande i utskottet: ordföranden Dahlman, viceordföranden Persson samt ledamöterna Curt Carlsson, Sundblom och Östling.